

Robust fisk

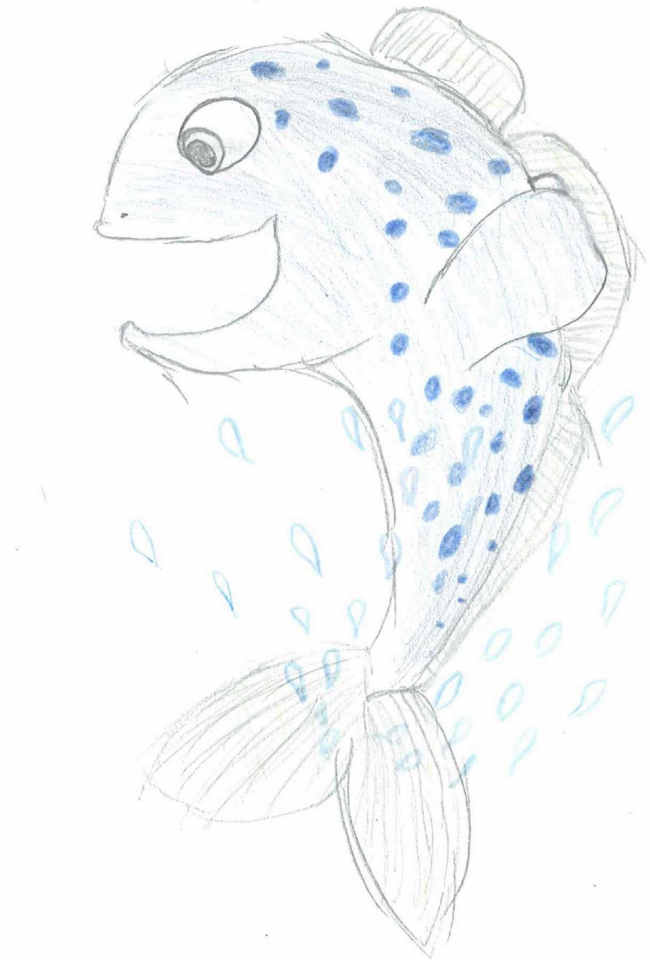
**Etablere kunnskapsplattform for å redusere
produksjonssvinn I sjø**
FHF project 900457

FHF møte Rica Hell 11. Mai. 2011

Harald Takle, Bente Ruyter, Turid Mørkøre, Lill-Heidi
Johansen, Øyvind Aas-Hansen, Sven Martin Jørgensen,
Martha Alarcòn, **Mette Sørensen**

Innhold

- Bakgrunn
- Gjennomføring av forsøk
- Resultater
  - Vekst
  - Fôrutnyttelse
  - Kjemisk sammensetning
  - Fett i organer
  - Kvalitet
- Konklusjoner

Bakgrunn

- Laksenæringa har et mål om å bedre 'robustheten' til oppdrettslaks
  - Robust fisk kan defineres som en fisk som har
    - god sykdomsresistens både mot virus, bakterier og parasitter
    - god evne til å tilpasse seg fysisk miljø
    - rask vekst i kombinasjon med normal organutvikling og god produktkvalitet
- Økt robusthet har en positiv effekt både på fiskevelferd, økonomi og omdømmet til næringa

Hva er status i dag?

- Høy dødelighet hos fisk i sjø
- Vi vet lite om sammenhengen mellom 'sedat' livsstil og ernæring hos fisk
- Kan det være en sammenheng mellom for reduserte omega-3 nivå, lavt aktivitetsnivå og livsstilsykdommer hos laks?

Sammenheng mellom fôr og produktivitet:

Høyenergi fôr gir:

- 😊 Raskere tilvekst
- 😊 Bedre fôrutnyttelse
- 😊 Bedre økonomi

Høy energi fôr gir også:

- 😞 Mer fettavleiring i filet og rundt innvollene
- 😞 Dårligere slakteutbytte
- 😞 Økning i cytokiner (markører for betennelsesreaksjoner)

Kan det være en sammenheng mellom fettinnhold og immunfunksjon hos fisk som påvirker robusthet og produktivitet?

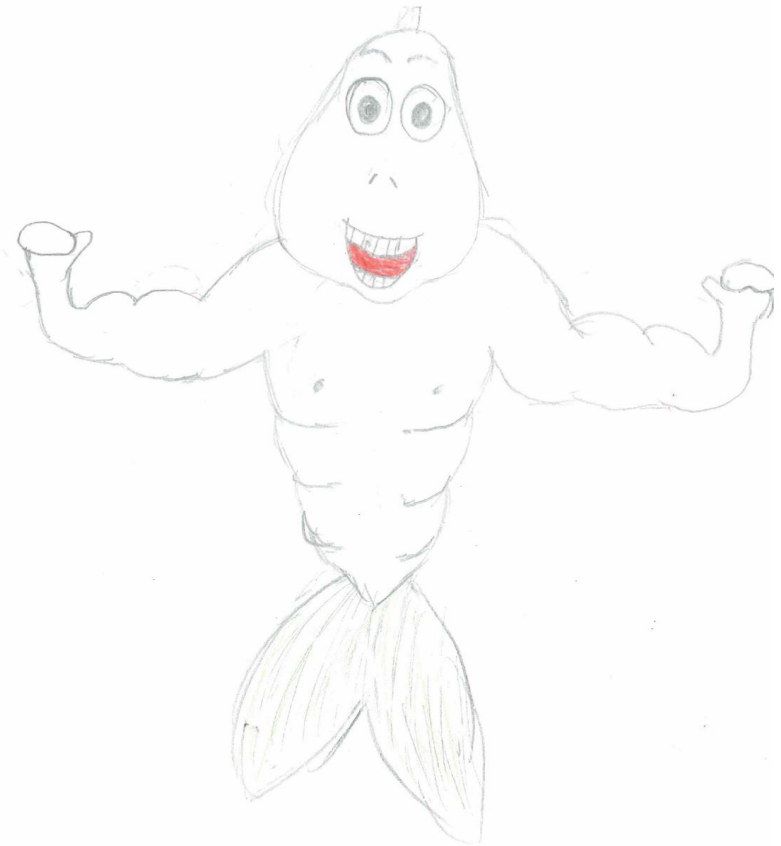
Kan trening øke robusthet hos laks?

- Positive effekter på immunsystem og sykdomsresistens hos mennesker er dokumentert
- Trening i form av økt svømmehastighet har i fiskeforsøk vist:
  - Positiv effekt på tilvekst
  - Økt hjertekapasitet og økt oksygenopptak
  - Bedre helsetilstand:
    - Økt overlevelse i challenge test med IPN virus
    - Lavere nivå av cytokiner, indikasjon på mindre betennelse, og samsvarer med måling av genuttrykk som viser nedregulering av gener som koder for betennelsesreaksjoner i kroppen, og oppregulering av (complement) gener som koder for første linje 'pathogen forsvarsverk'

Kan produksjon av laks i mer strømutsatte merder stimulere svømmeaktivitet, øke robustheten samtidig og gi bedre produksjonsresultater?

Hensikt med forsøket:

- Undersøke samspill-
effekter mellom fettinnhold
i fôr (energistatus i fisk) og
svømmeaktivitet på
produksjonsegenskaper
  - Vekst
  - Fôrutnyttelse
  - Kvalitet

Material og metode - Forsøksfôr

Forsøksfôr

Lav fett

250 g/kg TS

Høy fett

350 g/kg TS

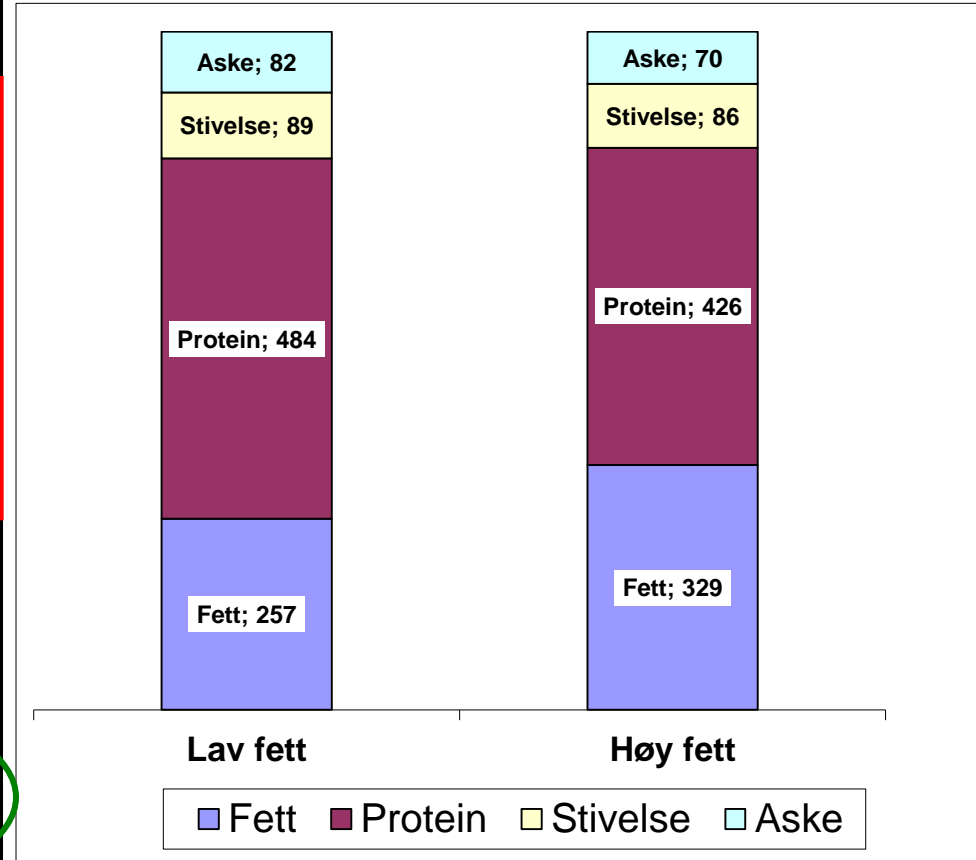

Material og metode - fôr

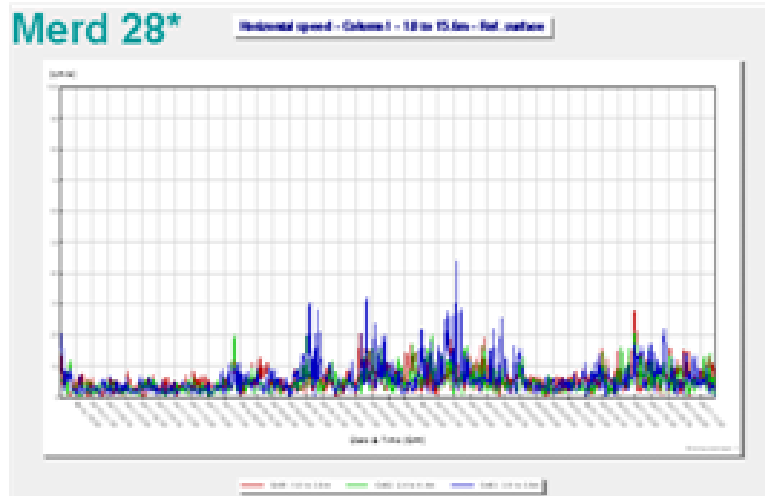
Råvarer (g kg ⁻¹)	Lav fett	Høy fett
Fiskemel	343.6	291.5
Soya protein konsentrat	118.5	100.0
Erteprotein konsentrat	118.5	100.0
Hvete	100.0	100.0
Fiskeolje	100.0	150.0
Rapsolje	100.0	150.0

Kjemisk sammensetning, g/kg TS

Material og metode - Strømhastighet

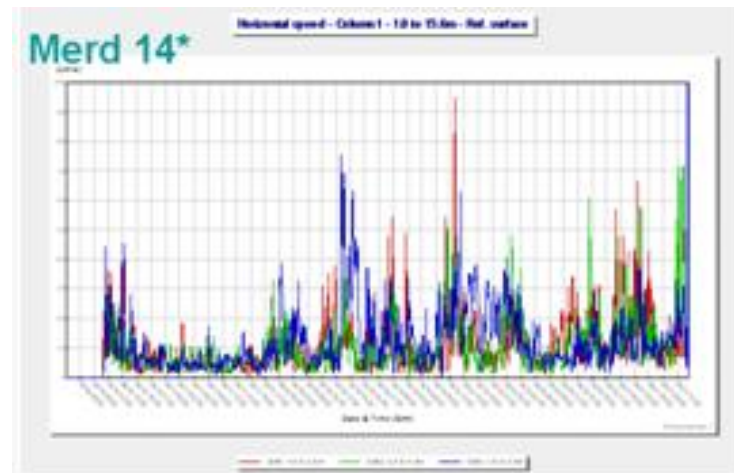
Lav strøm

Lav strøm:

- Maskevidde 10 mm + ekstra 10 mm notpanel på to sider i strømretningen
- Stabil strømhastighet; <10 cm/s 90% av tiden

Høy

Høy strøm:

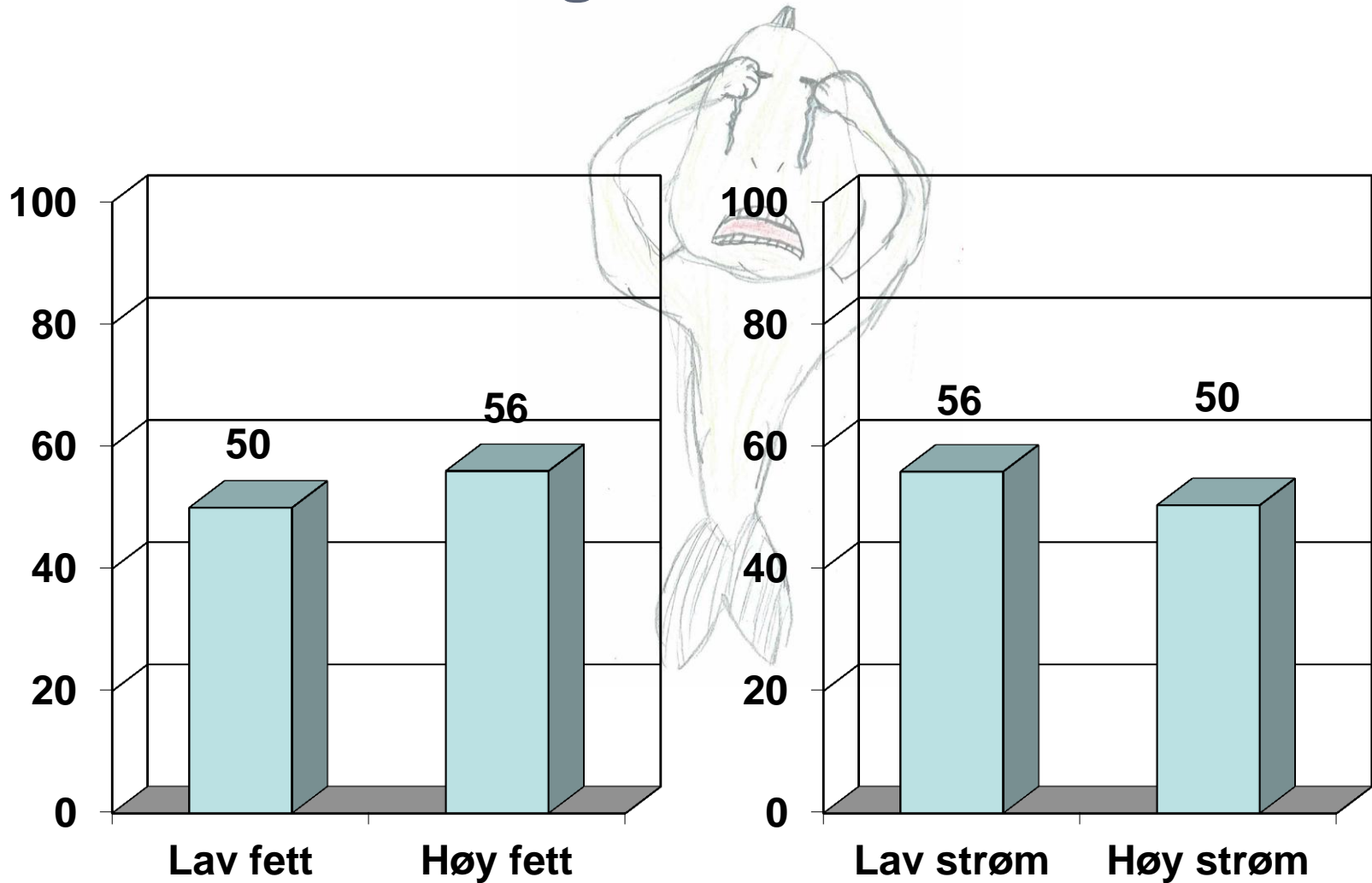
- Maskevidde 25 mm millimeter
- Fluktuerende strømhastighet; <10 cm/s halvparten av døgnet, med topper opp mot 50 cm/s

Materiale og metoder – Oppsett av forsøk

- Gjennomført ved havbruksstasjonen i Tromsø, 10. Aug. – 17. Nov 2010
- Atlantisk laks (1409 ± 43.3 g): SalmoBreed
- Fisk ble veid individuelt og merket med PIT-tag
- 12 merder med 100 fisk/merd)
- Naturlig fotoperiode

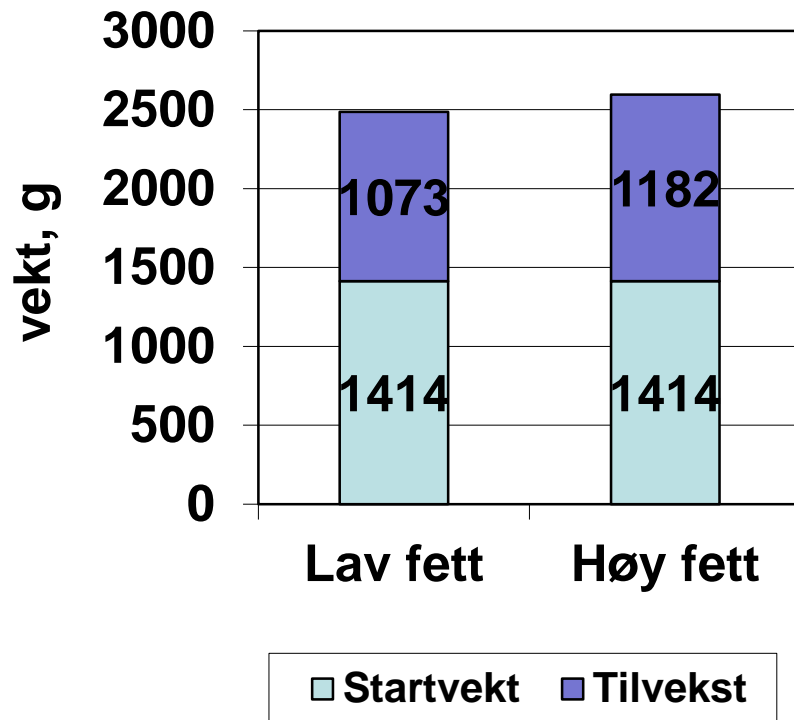
Resultat - Dødelighet

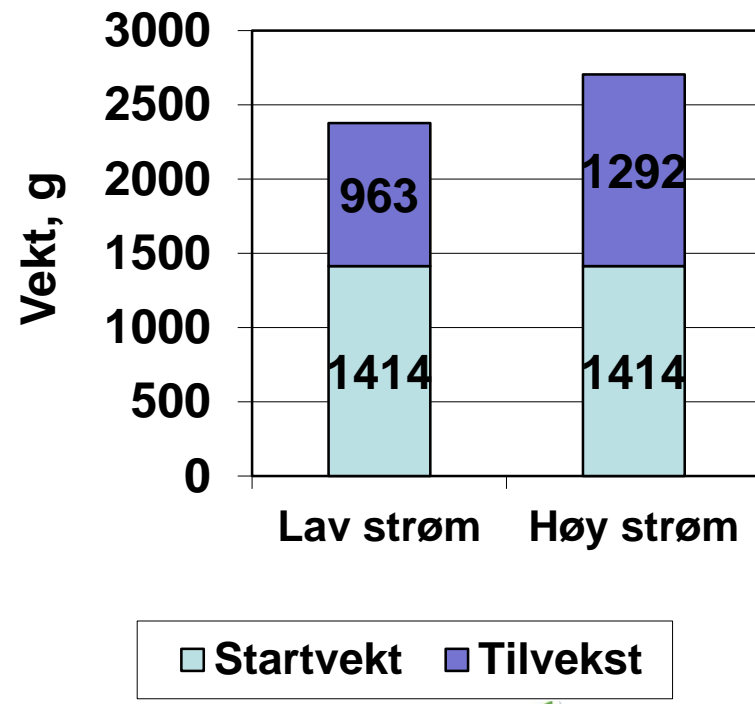
Hjertehistopatologi viste at nesten all fisk hadde CMS

Resultat – Tilvekst

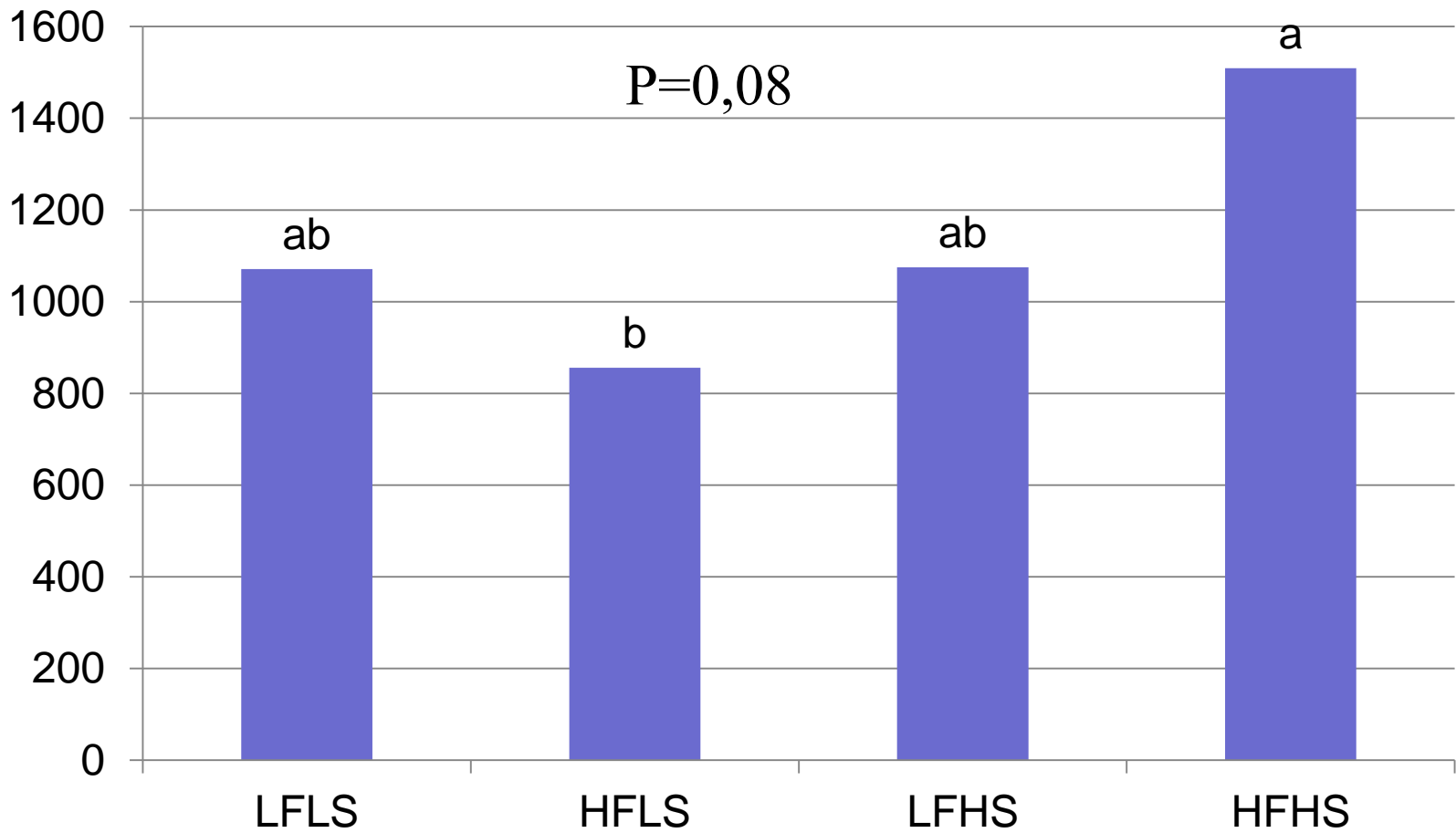
Effekt av fôr ($P > 0,05$)

Effekt av strøm ($P = 0,08$)

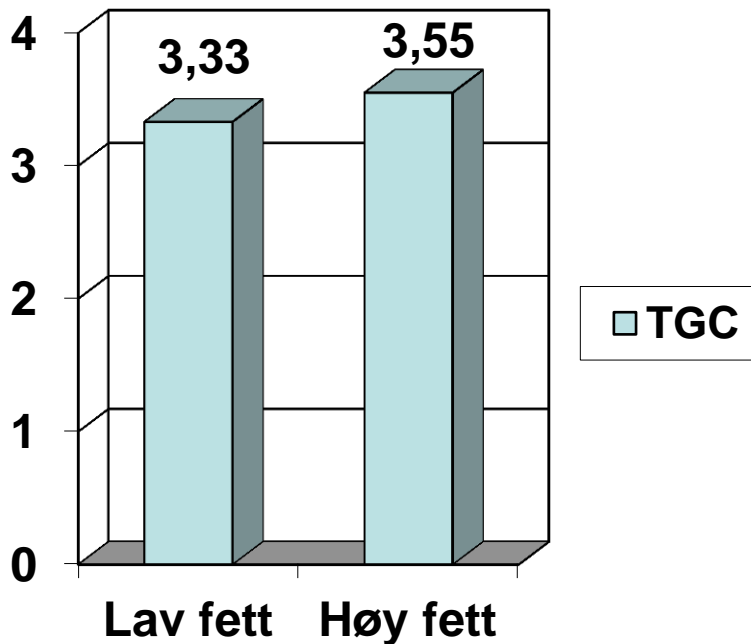

Resultat – Samspill fôr og strøm på vektøkning

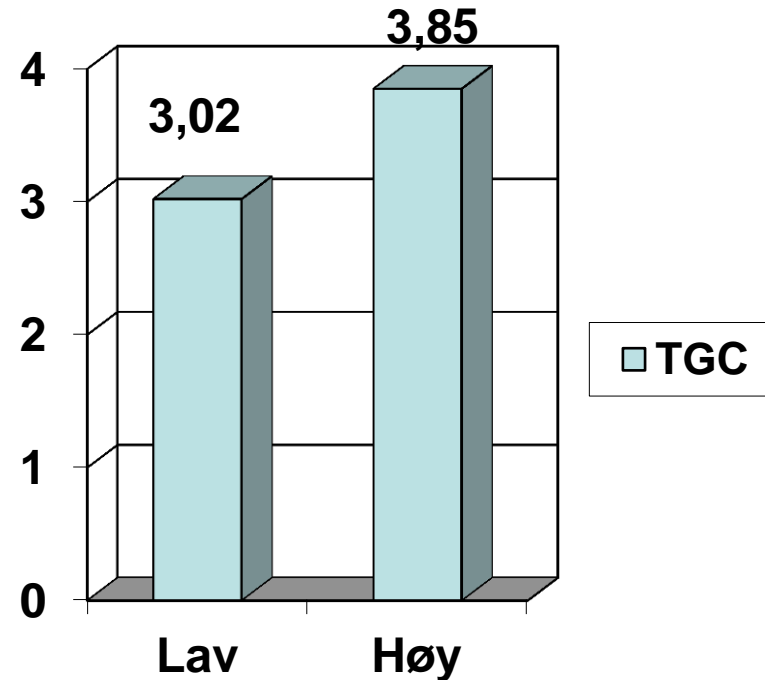

Resultat – Effekt av fôr og strøm på vekstfaktor, TGC

Effekt av fôr
($P > 0,10$)

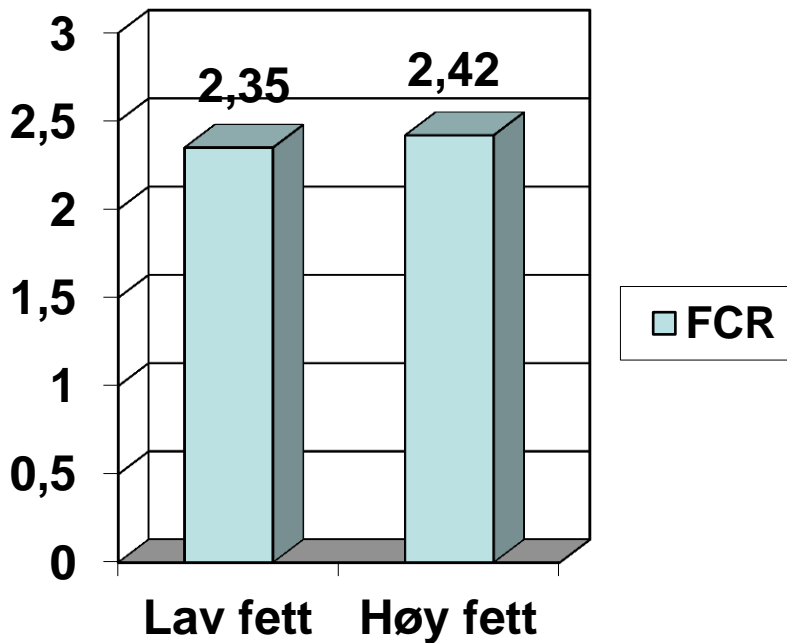

Effekt av strøm
($P = 0,077$)

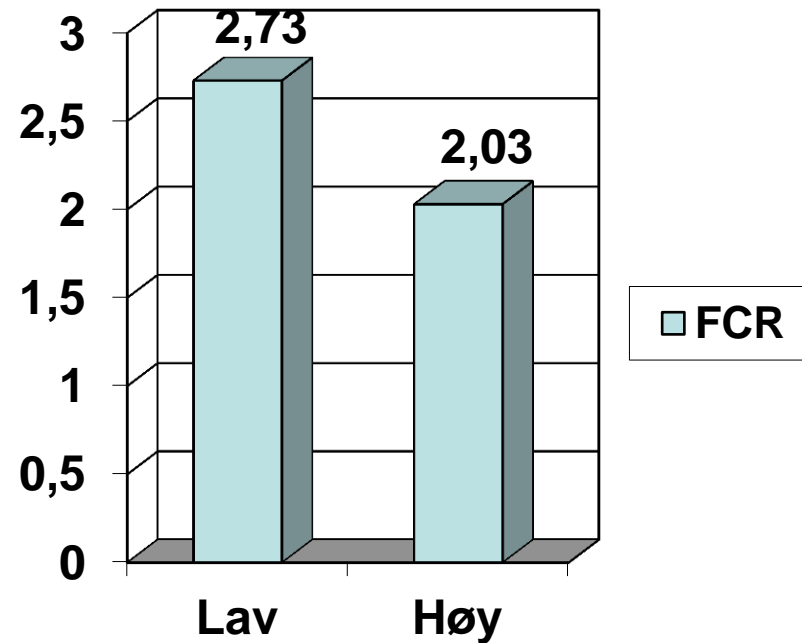

Resultat – Effekt av fôr og strøm på fôrutnyttelse, FCR

Effekt av fôr
($P > 0,10$)

Effekt av strøm
($P = 0,032$)

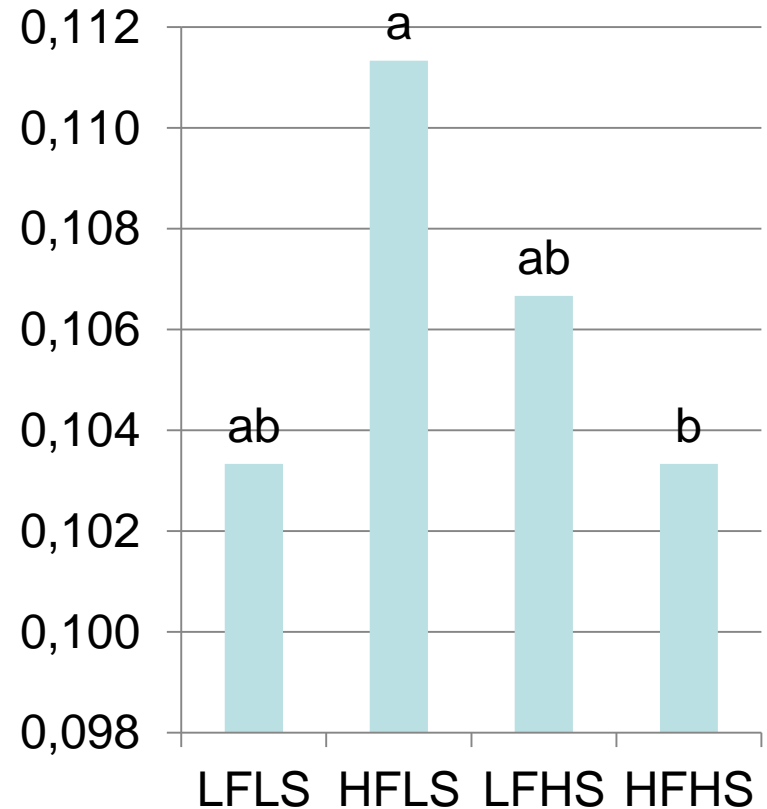

Resultat – Kondisjonsfaktor og organindekser

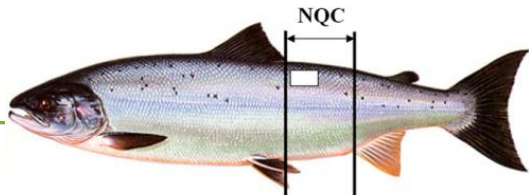
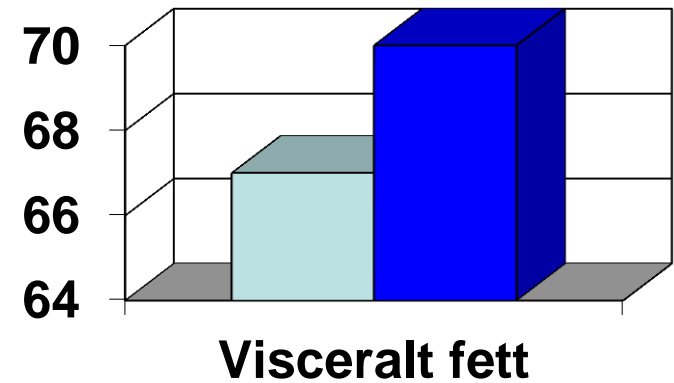
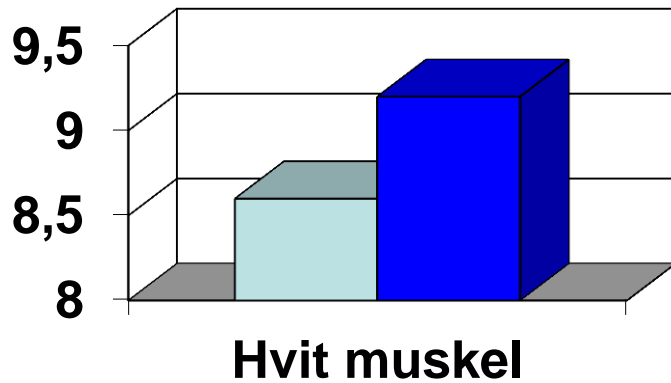
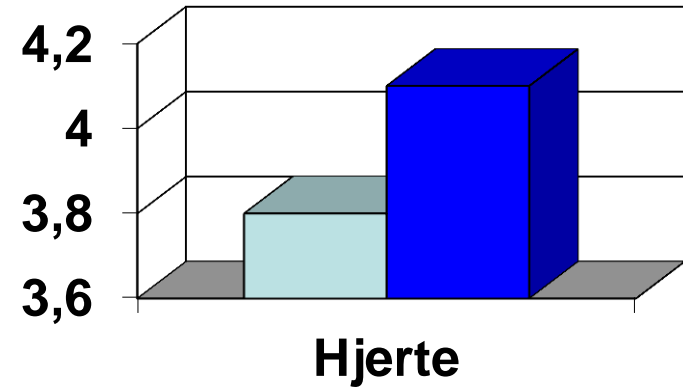
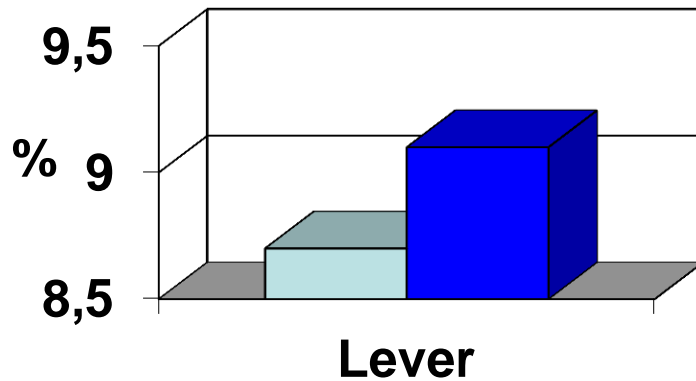
- Ingen signifikante effekter hverken av fôr eller strøm på:
  - Kondisjonsfaktor (1,36)
  - Hjertesomatisk indeks (CSI; 0,106)
  - Leverindeks (1,37)
  - Visceral fettindeks (2,32)

**Samspillseffekt: CSI
(P=0.077)**

Resultat – Effekt av diett på fett i hvit muskel og organer

$P > 0,10$ □ Lav fett   ■ Høy fett

Resultat – Effekt av strøm på fettinnhold i hvit muskel og organer

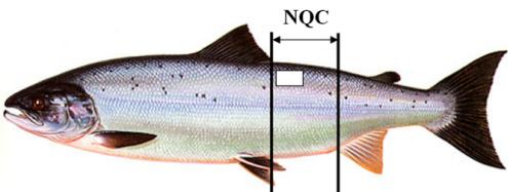
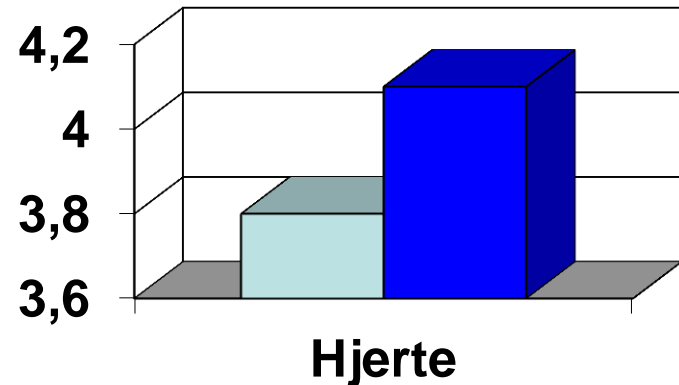
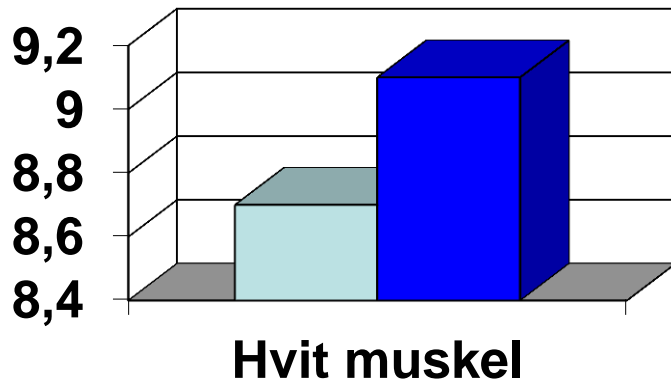
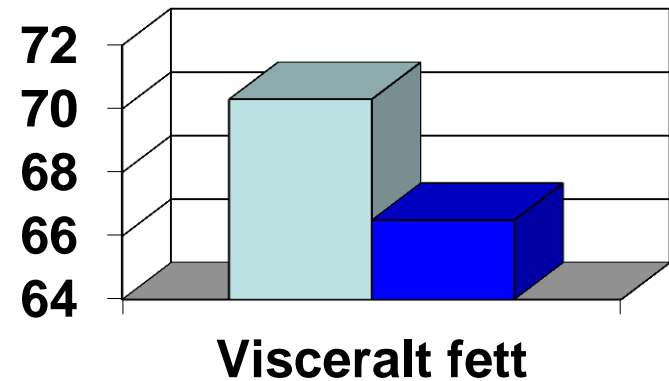
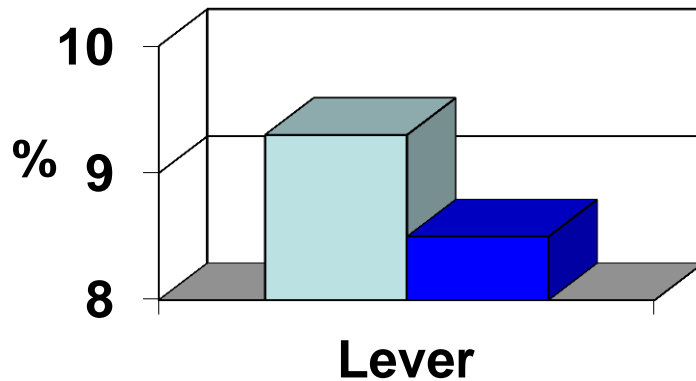
$P > 0,10$

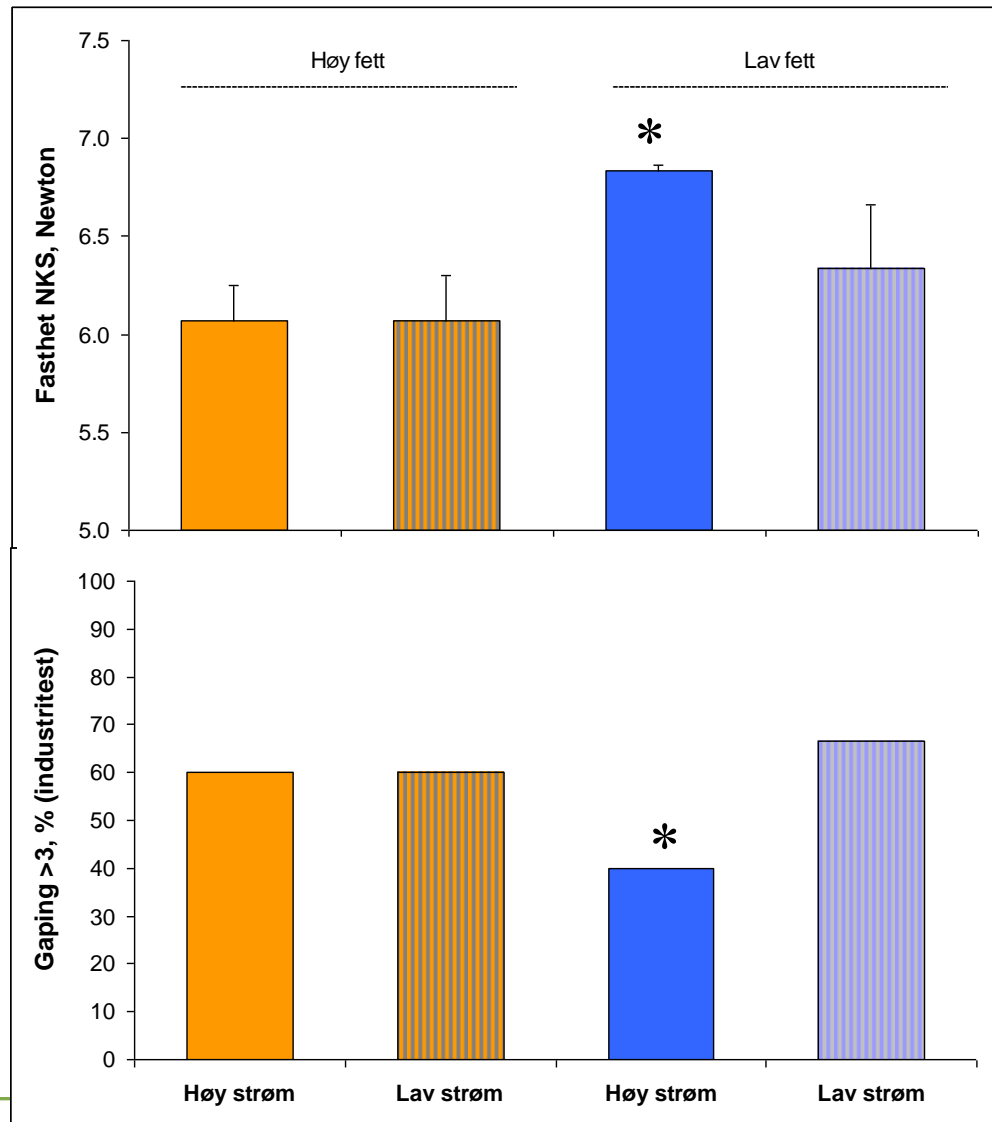
Lav strøm

Høy strøm

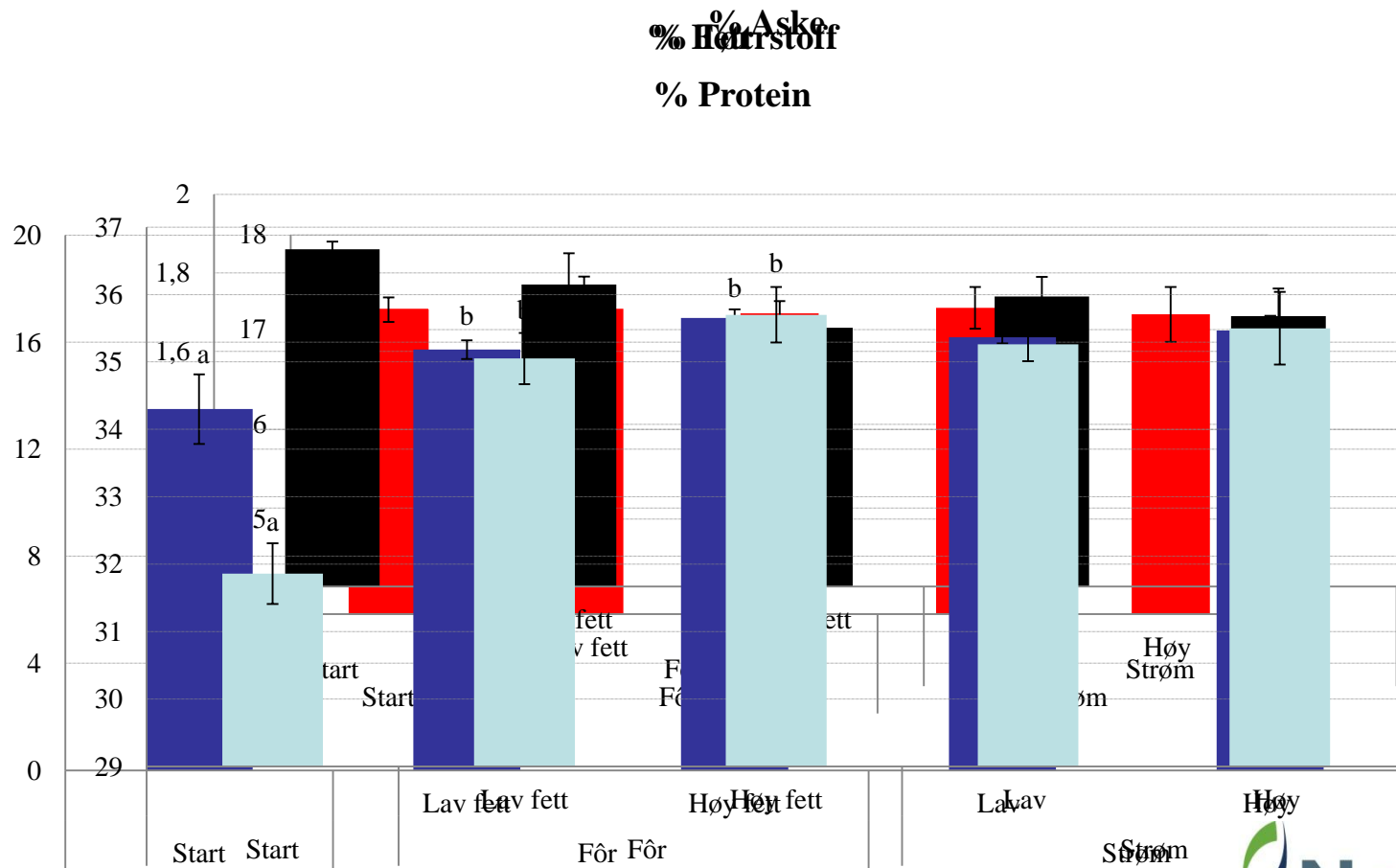
Resultat: Effekt av fôr og strøm på kvalitet; Tekstur og Fasthet

Resultat – Kjemisk sammensetning

→ Helkropp

Sammensetning av helkropp (% våtvekt) ved begynnelse og slutt av forsøk, gj.snitt ± S.E.M (n=3)

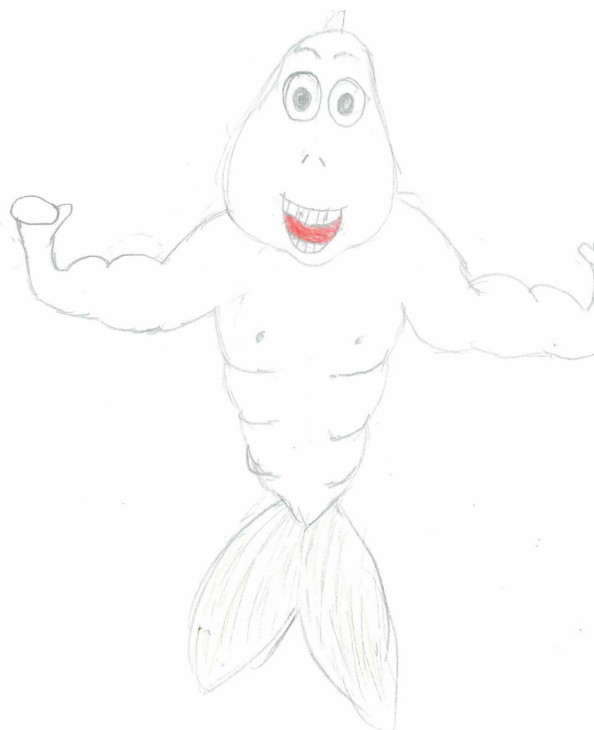
Resultat – In vitro forsøk hjerteceller

- Høy strøm
  - Fettforbrenning ↑
- Lav strøm
  - Fettsyntese ↑
  - Fettakkumulering ↑
- Videre studier
  - Genuttrykk for fettforbrenning og hjerterobusthet

www.grayfieldoptical.com

Kan vi trekke konklusjoner fra forsøket?

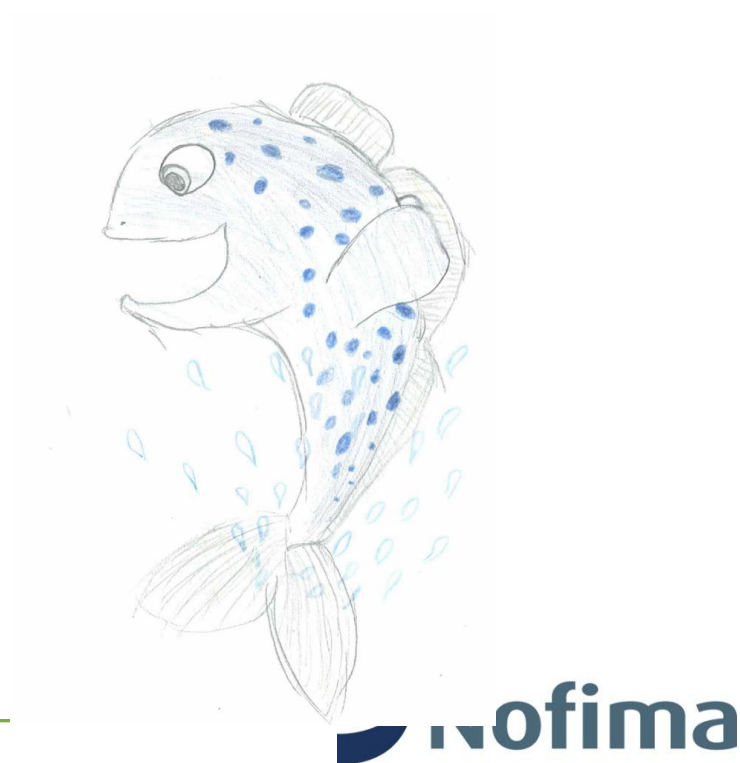
Oppsummering: strøm

Høy

- Bedre tilvekst og fôrutnyttelse
- Økt fettinnhold i hvit muskel og hjerte
- Bedre tekstur og mindre gaping i samspill med lavt fett i fôr
- Bedring i oksygenopptak i hjerteceller

Lav

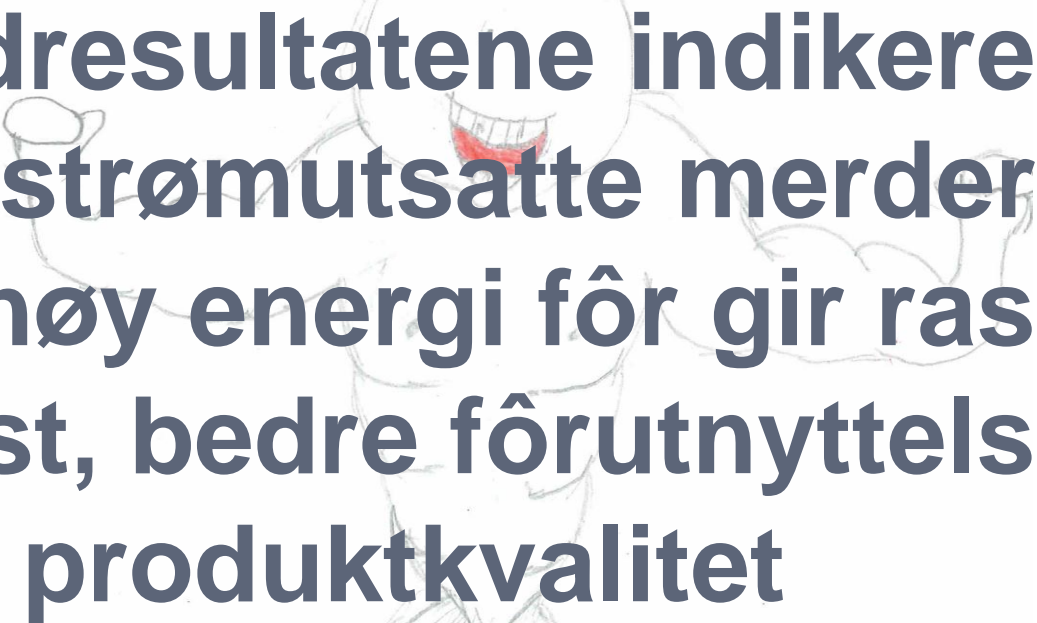
- Mer fett avleiret i lever og visceralt

Oppsummering: fôr

- Effekt av fettinnhold i fôr ble dårligere enn forventet pga dårlig fôrinntak
- Høyt fett ga mer fettavleiring i lever, hjerte, visceralt og hvit muskel
- Høyt fett ga dårligere tekstur

Hovedresultatene indikerer at laks i strømutsatte merder fôret høy energi fôr gir raskere tilvekst, bedre fôrutnyttelse og bedre produktkvalitet

Results – Main effects

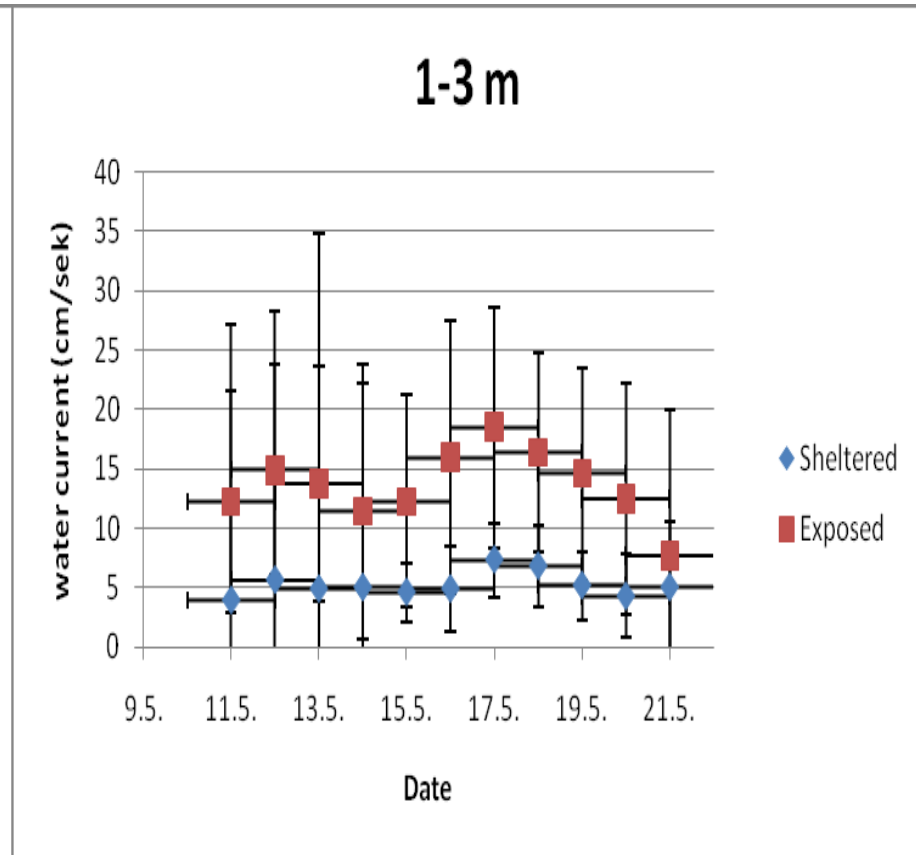
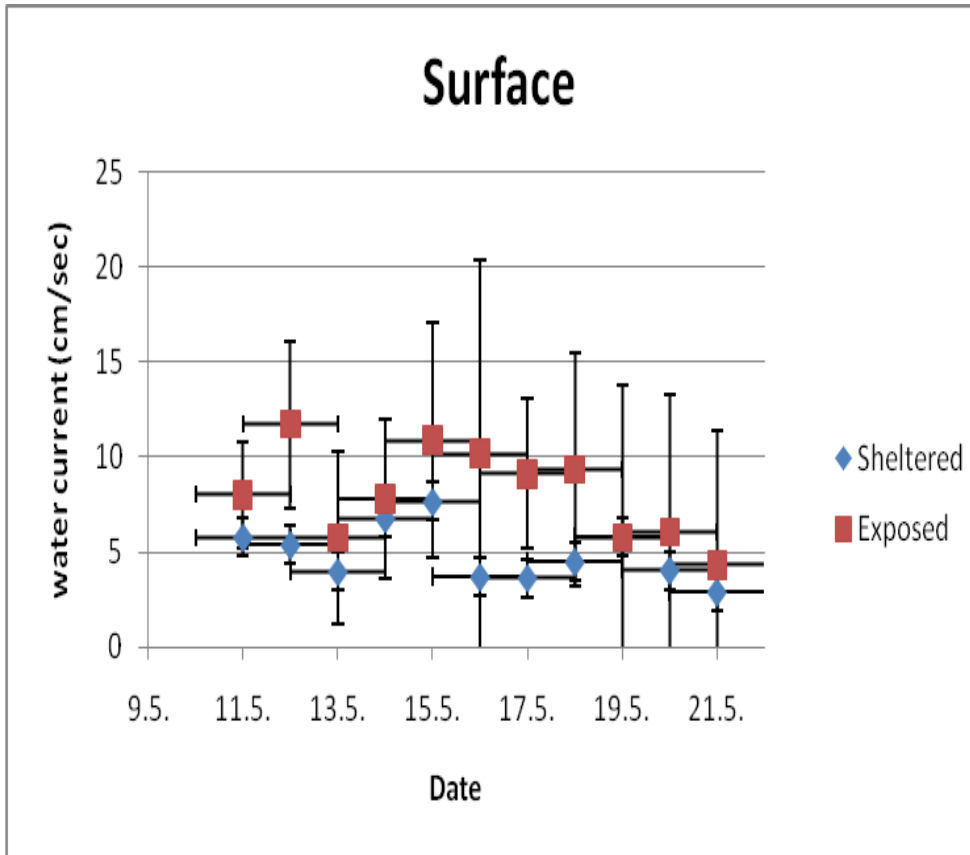
→ Apparent nutrient digestibility

Table

The effects of diet and water current on apparent digestibility (%) of main nutrients at the end of the experiment, mean $\pm$ S.E.M (n=3)

	Diet			Current		
	Low energy	High energy	P-value	Low current	High current	P-value
Dry matter	70.42 $\pm$ 0.51	69.72 $\pm$ 1.69	0.73	70.02 $\pm$ 1.00	70.12 $\pm$ 1.47	0.96
Starch	63.10 $\pm$ 2.18	59.77 $\pm$ 3.72	0.56	62.25 $\pm$ 2.90	60.12 $\pm$ 3.72	0.69
Protein	87.92 $\pm$ 0.41	86.50 $\pm$ 1.19	0.35	87.13 $\pm$ 0.75	87.28 $\pm$ 1.11	0.92
Gross energy	83.16 $\pm$ 0.43	84.03 $\pm$ 0.92	0.45	83.88 $\pm$ 0.59	83.34 $\pm$ 1.00	0.66
Fat	95.97 $\pm$ 0.48	97.05 $\pm$ 0.29	0.051	97.03 $\pm$ 0.19	95.98 $\pm$ 0.53	0.057
Ash	0.57 $\pm$ 4.95	-21.30 $\pm$ 7.64	0.06	-12.20 $\pm$ 7.38	-8.53 $\pm$ 8.66	0.72

Strøm målt i ulike dybder

Materiale og metoder – Merdene

